

Temps de durant l'any: El diumenge, dia del Senyor i alegria dels cristians

“No tingueu por de donar el vostre temps a Crist!” Aquest consell de sant Joan Pau II fa referència principalment al diumenge, dia de descans en família i dia d'adoració a Déu. Nou article de la sèrie sobre l'any litúrgic.

29/10/2018

El diumenge és un dia especial de la setmana. Ens treu de la rutina de les jornades, que de vegades ens poden resultar tan semblants. Durant el diumenge podem fer activitats molt diverses. Tanmateix, hi ha quelcom decisiu aquest dia, que és un do del Senyor, per poder-lo tractar, per celebrar amb Ell la seva resurrecció, l'esdeveniment que ens ha introduït en una vida nova. Sant Joan Pau II ens va convidar a redescobrir el diumenge com un temps especial per a Déu: «No tingueu por de donar el vostre temps a Crist! Sí, obrim el nostre temps a Crist, perquè ell el pugui il·luminar i dirigir. Ell és qui coneix el secret del temps i el secret de l'eternitat, i ens lliura “el seu dia” com un do sempre nou del seu amor».[1]

Amb raó es pot anomenar aquesta jornada la «pasqua de la setmana»: [2] la seva celebració dona importància als sis dies restants. El

diumenge és «el fonament i el nucli de tot l'any litúrgic»[3]; d'aquí la insistència dels Romans Pontífexs de cuidar la seva celebració: «cada diumenge anem a Missa, perquè és precisament el dia de la resurrecció del Senyor. Per això el diumenge és tan important per a nosaltres».[4]

Santificat per l'Eucaristia

Des de l'inici del cristianisme, el diumenge té un significat especial: «L'Església, per una tradició apostòlica, que té l'origen el mateix dia de la Resurrecció de Crist, celebra el misteri pasqual cada vuit dies, el dia que amb raó s'anomena “dia del Senyor” o diumenge».[5] És un dia en què el Senyor parla especialment al seu Poble: «El dia del Senyor, l'Esperit es va apoderar de mi i vaig sentir darrere meu una veu forta»,[6] diu el vident de l'Apocalipsi. És una jornada en què els cristians es reuneixen «per partir el pa»,[7]

segons recull el llibre dels Fets, referint-se a la comunitat de Tròada. Celebrant junts l'Eucaristia, els creients s'unien a la Passió salvadora de Crist i complien el mandat de conservar aquest memorial, que lliurarien a les generacions successives de cristians com un tresor: «*Ego enim accepi a Domino, quod et tradidi vobis...* La tradició que jo he rebut i que us he transmès a vosaltres ve del Senyor», deia sant Pau als de Corint: «Així, doncs, qui mengi el pa o begui la copa del Senyor indignament serà culpable de profanar el cos i la sang del Senyor».

[8]

La carta apologètica de sant Justí el Màrtir a l'emperador romà, a mitjans del segle ii, ens mostra la perspectiva àmplia que el diumenge va anar adquirint en la consciència de l'Església: «Ens reunim tots el dia del sol perquè és el primer dia, en el qual Déu, traient la matèria de les

tenebres, va crear el món; aquell mateix dia, Jesucrist el nostre Salvador va ressuscitar d'entre els morts».[9] Aquestes dues grans obres divines formen com un únic retaule en el qual Crist ressuscitat ocupa el lloc central, ja que Ell és el principi de la renovació de totes les coses. Per això, l'Església demana a Déu, en la Vigília pasqual, que «tothom experimenti i vegi com l'abatut s'aixeca, el vell es renova i torna a la seva integritat primera per mitjà del nostre Senyor Jesucrist, de qui procedeix tot».[10]

La celebració de diumenge té un to festiu, perquè Jesucrist ha vençut el pecat, i vol vèncer en nosaltres el pecat, trencar les cadenes que ens allunyen d'Ell, que ens tanquen en l'egoisme i la solitud. Així, ens unim a l'exclamació joiosa que l'Església proposa per a aquest dia en la Litúrgia de les hores: «*Hæc est dies, quam fecit Dominus: exsulemus et*

laetemur in ea»:[11] Avui és el dia en què venç el Senyor: alegrem-nos-en i celebrem-ho! Experimentem el goig de saber-nos, pel baptisme, membres de Crist, que ens uneix en la seva glorificació al Pare, i li presentem les nostres peticions, la nostra contrició, el nostre agraïment.

Aquesta alegria de la trobada amb el Senyor que ens salva no és individualista: la celebrem sempre units a tota l'Església. Durant la Missa de diumenge reforcem la unitat amb els altres membres de la nostra comunitat cristiana, i arribem a ser «un sol cos i un sol Esperit, com és també una de sola l'esperança que us dona la vocació que heu rebut. Un sol Senyor, una sola fe, un sol baptisme. Un sol Déu i Pare de tots, que està per damunt de tots, actua en tots i és present en tots».[12] Per això, «l'assemblea dominical és lloc privilegiat d'unitat»,[13] de manera especial per a les famílies, que «hi

viuen una de les expressions més qualificades de llur identitat i de llur “ministeri” d’“esglésies domèstiques”, quan els pares participen amb els fills a l’única taula de la Paraula i del Pa de vida».[14] Quin quadre més bonic que tenim cada diumenge, quan a les parròquies i els diferents llocs de culte es reuneixen les famílies cristianes —el pare, la mare, els fills, fins i tot els avis— per adorar junts el Senyor i créixer en la fe acompanyats!

Ser més rics de les paraules de Déu

El caràcter festiu de la celebració dominical es reflecteix en alguns elements litúrgics, com la segona lectura abans de l’Evangeli, l’homilia, la professió de fe i —excepte els diumenges d’advent i de Quaresma— el *Glòria*. Per descomptat, en aquesta Missa s’aconsella de manera particular el cant, que reflecteix el

goig de l'Església davant de la realitat de la resurrecció del Senyor.

La Litúrgia de la Paraula dominical té una gran riquesa, en la qual la proclamació de l'Evangelí és central. Així, durant el temps ordinari i al llarg de tres cicles anuals, l'Església ens proposa una selecció ordenada de passatges evangèlics, en la qual recorrem la vida del Senyor. Abans, hem recordat la història dels nostres germans grans en la fe amb la primera lectura de l'Antic Testament durant el temps ordinari, que està relacionada amb l'Evangelí, «per posar de manifest la unitat de tots dos Testaments».[15] La segona lectura, també al llarg de tres anys, recorre les cartes de sant Pau i de sant Jaume i ens fa comprendre com els primers cristians vivien segons la novetat que Jesús ens ha vingut a portar.

En conjunt, l'Església ens ofereix com a bona Mare un abundant aliment espiritual de la Paraula de Déu, que sol·licita de cadascú la resposta orant durant la Missa i després l'acollida serena en la vida. «Penso que tots podem millorar una mica en aquest aspecte —diu el Papa—: convertir-nos tots en millors oients de la paraula de Déu, per ser menys rics de les nostres paraules i més rics de les seves paraules».[16] Per ajudar-nos a assimilar aquest aliment, cada diumenge el sacerdot pronuncia una homilia en la qual explica, en vista del misteri pasqual, el significat de les lectures del dia, especialment de l'Evangeli: una escena de la vida de Jesús, el seu diàleg amb els homes, els seus ensenyaments salvadors. D'aquesta manera, l'homilia ens condueix a participar amb intensitat en la Litúrgia Eucarística, i a comprendre que el que celebrem es projecta més enllà del final de la

Missa, per transformar la nostra vida diària: el treball, l'estudi, la família...

Més que un precepte, una necessitat cristiana

La santa Missa és una necessitat per al cristià. Com podríem prescindir-ne, si, com ensenya el Concili Vaticà II, «cada vegada que se celebra sobre l'altar el sacrifici de la creu, pel qual el “Crist, el nostre anyell pasqual, ha estat immolat” (1 Co 5, 7), té lloc l'obra de la nostra redempció»?[17]

«Quoties sacrificium crucis, quo “Pascha nostrum immolatus est Christus” in altari celebratur, opus nostrae redemptionis exercetur»:

l'eficàcia santificadora de la Missa no es limita al temps que en dura la celebració, sinó que s'estén a tots els nostres pensaments, paraules o obres, de manera que és «el centre i l'arrel de la vida espiritual del cristià».[18] Comenta també sant Josepmaria: «Potser, a vegades, ens

hem demanat com podem correspondre a tant d'amor de Déu; potser hem desitjat de veure exposat ben clar un programa de vida cristiana. La solució és fàcil, i és a l'abast de tots els fidels: participar amorosament en la Santa Missa, aprendre en la Missa de tractar Déu, perquè en aquest Sacrifici s'enclou tot allò que el Senyor vol de nosaltres».[19]

«*Sine Dominico non possumus*: no podem estar sense la cena del Senyor», deien els antics màrtirs d'Abitina.[20] L'Església ha concretat aquesta necessitat en el precepte de participar en la Missa el diumenge i les altres festes de precepte.[21] D'aquesta manera, vivim el manament inclòs en el Decàleg: «Recorda't de consagrar-me el repòs del dissabte. Tens sis dies per a treballar i fer totes les feines que calgui; però el dia setè és el dia de repòs, dedicat al Senyor, el teu Déu».

[22] Els cristians portem a plenitud aquest precepte en celebrar el diumenge, dia de la resurrecció de Jesús.

El repòs del diumenge

El diumenge és un dia per viure més a prop del Senyor. Dirigim la mirada al nostre Creador, i reposem de la feina habitual, com ens ensenya la Bíblia: «en sis dies el Senyor va fer el cel, la terra, el mar i tot el que s'hi mou, però el dia setè va reposar: per això el Senyor ha beneït el dissabte i l'ha consagrat».[23] Tot i que tenir un dia a la setmana per descansar es pot justificar per raons merament humanes, com un bé per a la persona, la família i tota la societat, no hem d'oblidar que el manament diví va més enllà: «El repòs diví del setè dia no al·ludeix a un Déu inactiu, sinó que subratlla la plenitud de la realització acompanyada i gairebé expressa la pausa de Déu davant

l'obra “molt bona” (*Gn* 1, 31), eixida de les seves mans, per adreçar-hi *una mirada plena de joiosa complaença*».

[24]

La mateixa revelació a l'Antic Testament afegeix un altre motiu de la santificació del setè dia: «Recorda't que eres esclau al país d'Egipte i que el Senyor, el teu Déu, te'n va fer sortir amb mà forta i braç poderós: per això el Senyor, el teu Déu, et mana de respectar el repòs del dissabte».[25] Justament per això, perquè la resurrecció gloriosa de Crist és el compliment perfecte de les promeses de l'Antic Testament i amb ella ha arribat al seu punt culminant la història de la salvació, iniciada amb els inicis del gènere humà, els primers cristians van començar a celebrar el dia de la setmana en què va ressuscitar Jesucrist com el dia de festa setmanal santificat en honor del Senyor.

L'alliberament prodigiós dels israelites és una figura del que Jesucrist fa amb la seva Església a través del misteri pasqual: ens deslliura del pecat, ens ajuda a vèncer les nostres males inclinacions. Per això, podem dir que el diumenge és un dia especial per viure la llibertat dels fills de Déu: una llibertat que ens porta a adorar el Pare i a viure la fraternitat cristiana començant pels que tenim més a prop nostre.

«A través del repòs dominical, les preocupacions i les tasques quotidianes poden retrobar llur justa dimensió: les coses materials per a les quals ens agitem deixen lloc als valors de l'esperit; les persones amb les quals vivim reprenen, en el trobament i en el diàleg més serè, llur rostre veritable».[26] No es tracta de no fer res o fer només activitats sense cap utilitat; al contrari: «la institució del Dia del

Senyor contribueix que tothom gaudeixin del temps de descans (...) suficient que els permeti conrear la seva vida familiar, cultural, social i religiosa».[27] Especialment, és un dia per dedicar a la família el temps i l'atenció que potser no aconseguim prestar-los prou els altres dies de la setmana.

En definitiva, el diumenge no és el dia reservat a un mateix, per centrar-se en els gustos i els interessos d'un mateix. «De la missa dominical surt una onada de caritat, destinada a escampar-se en tota la vida dels fidels, iniciant a animar la manera mateixa de viure la resta del diumenge. Si aquest és dia de joia, convé que el cristià digui amb les seves actituds concretes que no es pot ser feliç “sol”. Ell mira al voltant per distingir les persones que poden necessitar la seva solidaritat».[28] La Missa dels diumenges és una força que ens mou a sortir de nosaltres

mateixos, perquè l'Eucaristia és el sagrament de la caritat, de l'amor de Déu i del proïsme per Déu. «El diumenge —deia sant Josepmaria— va bé lloar la Trinitat: glòria al Pare, glòria al Fill, glòria a l'Esperit Sant. Jo acostumo a afegir: i glòria a Santa Maria. I... és una cosa pueril, però no m'importa gens: també a sant Josep».

[29]

Carles Ayxelà

.....

[1] Sant Joan Pau II, carta apostòlica *Dies Domini*, 31.V.1998, núm. 7.

[2] Sant Joan Pau II, carta apostòlica *Novo millennio ineunte*, 6.I.2001, núm. 35.

[3] Concili Vaticà II, Constitució *Sacrosanctum Concilium*, núm. 106.

[4] Francesc, *Audiencia*, 5 de febrer del 2014.

[5] *Sacrosanctum Concilium*, núm. 106.

[6] *Ap* 1, 10.

[7] *Ac* 20, 7.

[8] *1 Co* 11, 23.27

[9] *Apología* I, 67, 7.

[10] *Misal Romano*, vigília pasqual, oració després de la 7a lectura.

[11] *Sl* 118, 24.

[12] *Ef* 4, 4-6.

[13] *Dies Domini*, núm. 36.

[14] *Ibídem*.

[15] Introducció al Leccionario de la Misa, núm. 106.

[16] Francesc, *Discurso*, 4.X.2013.

[17] Concili Vaticà II, Constitució dogmàtica *Lumen gentium*, núm. 3.

[18] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, núm. 87.

[19] *És Crist que passa*, núm. 88.

[20] Cf. *Dies Domini* núm. 46.

[21] Cf. *Código de Derecho Canónico*, can. 1247.

[22] *Ex* 20, 8-10.

[23] *Ex* 20, 11.

[24] *Dies Domini*, núm. 11.

[25] *Dt* 5, 15.

[26] *Dies Domini*, núm. 67.

[27] *Catecisme de l'Església Catòlica*, núm. 2184.

[28] *Dies Domini*, núm. 72.

[29] Sant Josepmaria, *Apuntes tomados en una reuni3n familiar*, 29.V.1974.

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-ad/article/temps-de-durant-l-any-el-diumenge-dia-del-senyor-i-alegria-dels-cristians/>
(16/03/2026)